

Id Cendoj: 08019370012010100138
Órgano: Audiencia Provincial
Sede: Barcelona
Sección: 1
Nº de Recurso: 690/2008
Nº de Resolución: 94/2010
Procedimiento: CIVIL
Ponente: MARIA DOLORES PORTELLA LLUCH
Tipo de Resolución: Sentencia

Voces:

- x DERECHO CIVIL DE CATALUÑA x
- x PRESCRIPCIÓN (RESPONSABILIDAD EXTRA CONTRACTUAL) x
- x PRESCRIPCIÓN x
- x PLAZOS DE PRESCRIPCIÓN x
- x RESPONSABILIDAD CIVIL EXTRA CONTRACTUAL (PRESCRIPCIÓN) x
- x ACCIDENTE DE TRÁFICO x

Resumen:

D. Catalán. En materia de responsabilidad extracontractual derivada de la circulación de vehículos a motor, se ha de aplicar el plazo de prescripción que establece el Código Civil al no tratarse de una materia expresamente regulada por el derecho catalán.

AUDIÈNCIA PROVINCIAL DE BARCELONA

SECCIÓ PRIMERA

SENTÈNCIA NÚM. 94

Rotlle núm. 690/08

Judici Ordinari núm. 236/06

Tramitat pel Jutjat de 1a. Instància núm. 4 de Cerdanyola del Vallés

La Secció Primera de l'Audiència Provincial de Barcelona, integrada per els Magistrats II-Im. Sr. JOSÉ LUIS BARRERA COGOLLOS, II-Ima. Sra.

Mª DOLORS PORTELLA LLUCH i II-Im. Sr. ANTONIO RECIO CORDOVA, la primera de les quals ha actuat com a presidenta del Tribunal, ha vist el recurs

d'apel·lació número 690/08, interposat contra la sentència dictada en data 27 de maig de 2008 en el procediment núm. 236/06, tramitat pel Jutjat de 1a Instància núm. 4 de Cerdanyola del Vallés . Han estat recurrents D^{ña}. Brigida y PELAYO MUTUA DE SEGUROS Y

REASEGUROS A PRIMA FIJA. Un cop feta la deliberació, ha pronunciat, en nom de S.M. el Rei d'Espanya, la següent

S E N T È N C I A

Barcelona, 10 de març de 2010

ANTECEDENTS DE FET

PRIMER.- La part dispositiva de la sentència objecte d'apel·lació és la següent: "FALLO: Estimando

parcialmente la acción ejercitada por Dª Brigida contra D. Juan Enrique y "PELAYO MUTUA DE SEGUROS Y REASEGUROS A PRIMA FIJA", debo condenar y condeno solidariamente a los demandados a pagar a la actora la cantidad de 4.702,40 # (CUATRO MIL SETECIENTOS DOS euros con CUARENTA céntimos), y a la aseguradora citada a pagar a aquél los intereses legales, incluidos los de demora, producidos por la cantidad indicada a calcular desde la fecha del accidente hasta su completo pago.

No ha lugar a pronunciamiento alguno referente al pago de las costas que se han generado con motivo de la sustanciación del presente procedimiento."

SEGON.- Les parts esmentades han manifestat en els escrits respectius d'apel·lació o, si s'escau, d'impugnació les seves peticions i arguments en què les fonamenten, segons consta en les actuacions.

La ponent d'aquesta resolució ha estat la magistrada Il·lma. Sra. Mª DOLORS PORTELLA LLUCH.

FONAMENTS DE DRET

PRIMER.- Sra. Brigida va interposar demanda on posava de manifest que el dia 6 de gener de 2002 havia patit un accident de circulació del que era responsable el conductor del vehicle matricula X--XN , propietat del demandat Sr. Juan Enrique i assegurat a l'entitat també demandada la companyia Pelayo, i demanava ser indemnitzada per els 48 dies de lesions impeditives i els 154 dies de lesions no impeditives, així com en tres punts per la seqüela resultant de síndrome postraumàtic cervical.

Les demandades es van oposar a la demanda amb un doble argument: 1) prescripció de l'acció per haver transcorregut el termini d'un any sense reclamació, i 2) pluspetició, acompanyant informe pericial acreditatiu de les lesions patides per la demandant.

El jutge d'instància va dictar resolució desestimant la pretensió de prescripció i estimant en part la demanda, tot i reconeixent a la demandant el dret a ésser indemnitzada per 35 dies "impeditivos totales" i 59 dies "impeditivos parciales", així com una indemnització per 3 punts de seqüeles.

Contra l'esmentada resolució han plantejat recurs la representació de la part actora i la de la companyia d'assegurances però no per part del codemandat Sr. Juan Enrique que ha acceptat el resultat del litigi.

Per la part actora es va demanar el reconeixement de tots els dies d'incapacitat que s'havien demanat a la demanda, i l'aplicació del factor de correcció del 10%.

Per part de la companyia d'assegurances es va reiterar l'al·legació de prescripció i subsidiàriament que la valoració de la seqüela resultava excessiva.

SEGON.- La primera qüestió que cal resoldre és el termini prescriptiu que s'ha d'aplicar al cas que ens ocupa, tota vegada que si es considera d'aplicació *l'article 121-21 d) del codi civil de Catalunya* que preveu un termini prescriptiu de tres anys per les pretensions derivades de responsabilitat extracontractual, l'acció no estaria prescrita per haver estat degudament interrompuda. En canvi, si es considera d'aplicació el Codi civil, l'acció hauria prescrit perquè ha transcorregut més d'un any entre el telegrama d'interrupció de la prescripció del dia 7 d'octubre de 2004 i la data de presentació de la demanda que és el 30 de març de 2006.

El problema es porta a analitzar si es possible aplicar, en aquest moment, els terminis prescriptius previstos al llibre primer del Codi civil català, a relacions jurídiques no regulades encara específicament per l'esmentat text ni per cap altra llei catalana, per la qual cosa hem de veure com es fa la integració del dret català dins del dret regulat al Codi civil, i resoldre el conflicte de lleis que es suscita entre les normes que regulen la prescripció al Codi civil i les del Codi civil de Catalunya.

Pel que fa a la integració del dret civil català, *el Codi civil de Catalunya assenyala a l'article 111-1* que "El dret civil de Catalunya és constituït per les disposicions d'aquest Codi, les altres lleis del Parlament en matèria de dret civil, els costums i els principis generals del dret propi", i l'article 111-4 estableix que "Les disposicions d'aquest Codi constitueixen el dret comú a Catalunya i s'apliquen supletòriament a les altres lleis".

Doncs bé, el Tribunal Constitucional, en la seva Interlocutòria de 29 d'octubre de 2003, on va resoldre aixecar la suspensió en l'aplicació del llibre primer del Codi civil de Catalunya, i al tractar dels dos preceptes

citats (111-1 i 111-4), va entendre que "mediante estas normas se trata de garantizar la coherencia del ordenamiento propio, que pudiera quedar en entredicho en el caso de que rigieran normas abiertamente contradictorias, con evidente riesgo para la seguridad jurídica", i conclou que la seva lectura no imposa la aplicació expansiva que suggeria l'advocat de l'Estat "sino que la aplicación supletoria a que se refiere dicha norma puede limitarse a las leyes civiles de la Comunidad Autónoma de Cataluña, y en la medida en que se haga tal aplicación procede el levantamiento de la suspensión".

D'aquesta manera, i segons el Tribunal Constitucional, l'aixecament de la suspensió pel que fa a l'entrada en vigor del Llibre Primer del Codi civil de Catalunya, restava condicionada a entendre que només era d'aplicació al dret propi de la Comunitat i que *l'article 111-4 del Codi civil de Catalunya* no podia produir l'efecte expansiu esmentat, tota vegada que "la aplicación de los preceptos que nos ocupan alcanza, en los términos expuestos en el FJ 4, al ámbito del Derecho Civil de Cataluña, ámbito en el que la existencia de una regulación material propia no puede considerarse de por sí atentatoria contra el principio de seguridad jurídica".

Els arguments exposats posen per tant de manifest que des de el punt de vista del Tribunal Constitucional no hi pot haver problema en l'aplicació del nou text autonòmic sempre i quan s'entengui que aquesta aplicació es limita a les normes del propi dret i no a les de dret comú.

TERCER.- El conflicte de lleis que es presenta entre les dues legislacions civils (estatal i autonòmica) h de ser resolt segons el que disposa l'apartat 10 de *l'article 10 del Codi civil*, per remissió expressa de l'article 16 del mateix text quan diu que "Los conflictos de leyes que puedan surgir por la coexistencia de distintas legislaciones civiles en el territorio nacional, se resolverán según las normas contenidas en el capítulo IV", capítol dins del qual es troba l'article 10 citat.

L'article 10-10 esmentat disposa que "La ley reguladora de una obligación se extiende a los requisitos del cumplimiento y a las consecuencias del incumplimiento, así como a su extinción", disposició que com assenyalava la doctrina, es projecta sobre tota mena d'obligacions, siguin contractuals o extracontractuals.

En aquest sentit, per il·lustrar el que aquí es debat, resulta clarificador el que disposa el Conveni sobre la llei aplicable als accidents de circulació per carretera, fet a *La Haia el 4 de maig de 1971 que a l'article 8 -8 diu que la llei que resulti aplicable regirà també per determinar la prescripció*, disposicions que reforcen la idea de que la obligació extracontractual ha de ser regulada per una mateixa norma, tant pel que fa als requisits per al seu naixement com aquells que afecten a la seva extinció, raó per la qual seria contrari a la norma de conflicte indicada i al principi que inspira el Conveni esmentat, que s'apliqués el que disposa *el Codi civil (art. 1902) o la "Ley sobre Responsabilidad civil y seguro n la Circulación de Vehículos a Motor"* pel que fa als requisits de la responsabilitat extracontractual, i que en canvi, s'apliquessin les normes de la legislació autonòmica pel que fa a la seva extinció per prescripció.

Es podria argumentar, i algú ho ha fet, que si dret estatal és supletori del Dret autonòmic, com diu *l'article 149-3 in fine de la Constitució espanyola*, això vol dir que és tanmateix dret civil català, però aquest argument genera una confusió que no es pot admetre, tota vegada que el mateix text constitucional diferencia clarament entre la legislació civil estatal de la que és pròpia de les Comunitats autònomes (*art. 149-1-8ª*), i *l'article 111-1 del Codi civil de Catalunya* defineix el que entén per dret civil de Catalunya al indicar que "és el constituït per les disposicions d'aquest Codi, les altres lleis del Parlament en matèria de dret civil, els costums i els principis generals del dret propi".

Que això és així, és a dir, que el dret supletori no es pot identificar amb el dret propi de la Comunitat Autònoma, resulta també del sistema de distribució de competències entre els Tribunals Superiors de Justícia i el Tribunal Suprem, regulat a *l'article 478 de la LEC*, i que reserva als primers el coneixement de les causes fundades exclusivament o amb d'altres motius, en infracció de les normes de dret civil, foral o especial propi de la Comunitat, de manera que si el precepte discutit és una disposició del Codi civil, el Tribunal Superior no en resulta competent. Mostra de l'aplicació d'aquest criteri legal és la resolució de 3 d'abril de 2006 del TSJC (rec.147/2005) que rebutja la competència del Tribunal en el fet de que el recurs es fonamentava en *l'article 1544 del Codi civil*, manifestant-se en els següents termes: "Nada hay, por tanto, entre lo alegado, que proyecte hacia una posible competencia de esta Sala que como es sabido, y tal como se indica en el *artículo 478.1, segundo párrafo de la LEC*, se extiende a aquellos recursos que se funden exclusivamente o junto con otros motivos en la infracción de normas de Derecho civil foral o especial propio de esta Comunidad Autónoma vigentes en el momento de ocurrir los hechos".

QUART.- Des d'algun sector doctrinal s'ha apuntat la possibilitat de determinar el termini de prescripció aplicable tenint en compte no solament la llei autonòmica efectivament promulgada, si no les

matèries susceptibles de ser regulades pel Dret autonòmic d'acord amb els criteris competencials que resulten de la Constitució i de l'Estatut d'Autonomia, de manera que caldria aplicar la prescripció regulada al Codi civil català als supòsits de matèries susceptibles de ser regulades pel Dret Autonòmic encara no ho haguessin estat.

Aquesta opinió no pot ser compartida perquè no té base legal i perquè portaria els operadors jurídics a la necessitat de fer, en cada cas, un exhaustiu estudi de la qüestió competencial que per la seva complexitat, originaria opinions de tota mena, destruint la necessària seguretat jurídica que ha d'inspirar sempre l'actuació legislativa i la dels tribunals de justícia, i molt particularment en una matèria com la prescripció que per la seva pròpia naturalesa no ha de generar dubtes i hom ha de conèixer amb certesa quins son els termes que li poden ser aplicables.

Per tant, i resumint el que fins ara s'ha exposat, al no existir una norma de dret català que reguli la responsabilitat extracontractual i ser d'aplicació el que al respecte disposa el Codi civil, en tant que perduri aquesta situació, és a dir, fins que no es reguli aquesta matèria per part del legislador català, caldrà aplicar els terminis prescriptius del Codi esmentat i no els del llibre primer del codi civil català, pensats per regular el dret propi.

El termini prescriptiu que haurem d'aplicar al cas que ens ocupa és *l'article 1968-1 del Cc .*, segons el qual prescriuen en el termini d'un any les accions per exigir la responsabilitat civil derivada de culpa o negligència de que tracta l'article 1902 del mateix text, el que ens porta a concloure que l'acció exercitada a la demanda estava prescrita, el que suposa l'estimació del recurs interposat per la companyia d'assegurances Pelayo.

CINQUÈ.- Malgrat que s'ha estimat la excepció de prescripció, ja hem assenyalat més amunt que el codemandat Sr. Marchena va acceptar la sentència d'instància, per la qual cosa, i pel que fa a la seva condemna, la dita resolució va esdevenir ferma.

Això ens porta a la necessita d'estudiar el recurs d'apel·lació interposat per la part actora que demana se li reconeguin un total de 202 dies de baixa i la total puntuació que demanava per la seqüela.

La pretensió no pot prosperar tota vegada que si bé l'alta definitiva va tenir lloc més enllà dels dies reconeguts a la resolució d'instància, a la documentació mèdica que acompanya a la demanda, s'evidencia que l'evolució de l'accident es va veure afectada per una malaltia que no tenia a veure amb el sinistre, per la qual va estar ingressada 20 dies a l'hospital Valle Hebrón i de la que no porta cap informe mèdic, sense que tampoc sigui procedent incrementar la puntuació atorgada a la seqüela tota vegada que com diu l'informe d'alta de Trafisaba (f.18) la cervicalgia i sensació de inestabilitat es fa constar perquè el malalt ho manifesta però perquè s'hagi pogut constatar objectivament.

Procedeix per tant, modificar la sentència d'instància en la part que condemna a la dita asseguradora Pelayo que ha de ser absoluta, sense que no obstant, es faci condemna a la actora de les costes que s'han originat a la instància atesa la complexitat jurídica que presenta la qüestió i l'existència de resolucions en sentit diferent al que aquí s'ha exposat (*art. 394 Llec .*), i mantenir la resolució pel que fa a la condemna del Sr. Juan Enrique que va esdevenir ferma al no ser recorreguda, amb imposició a la part apel·lant de les costes d'aquesta alçada.

FALLO

El Tribunal acorda: Estimem el recurs d'apel·lació interposat per Pelayo contra la sentència de 27 de maig de 2008 dictada pel Sr. Jutge del jutjat de primera instància número 4 de Cerdanyola del Vallès que modifiquem acordant la desestimació de la demanda pel que fa a la demandada Pelayo que ha de ser absoluta, sense fer expressa imposició a la part actora de les costes de la instància.

Desestimem el recurs d'apel·lació interposat per la representació de la Sra. Brigida contra a sentència referenciada amb imposició a la apel·lant de les costes de l'alçada.

Un cop notificada i ferma aquesta sentència, s'han de tornar les actuacions originals al Jutjat de procedència amb testimoniatge d'aquesta resolució per al seu compliment i deixant-ne una certificació en el present expedient.

Així ho pronunciem, ho manem i ho signem.